

Verslag van de Excursie naar „De Beer”, op 26 okt. 1958.

Om 9 uur verzamelen zich aan de Berghaven een 65-tal deelnemers, waarbij 5 introducés; van het bestuur is de voorzitter aanwezig. Het weer is windstil en nevelig met slecht zicht, en er blijkt weinig trek te zijn, terwijl op enige afstand de vogels nauwelijks herkend kunnen worden. Het aantal waargenomen soorten op deze excursie bedraagt dan ook slechts 70; gewone soorten als Buizerd, Sperwer, Slechtvalk, Bokje, Stormmeeuw en Ekster worden zelfs niet waargenomen.

Vermeldingswaard zijn één juv. Lepelaar (*Platalea leucorodia*), een tweetal Blauwe Kiekendieven (*Circus cyaneus*), een een overvliegende franjepoot, die gezien zijn lichte kleur, grootte en harde scherpe roep: „pfiet” een Rosse Franjepoot (*Phalaropus fulicarius*) moet zijn geweest. Boven de Brielse Maas een jonge Dwergmeeuw (*Larus minutus*) en op het groene strand ten zuiden daarvan zien enige leden (o.a. SWAAB en BIERMAN) een Grote Pieper (*Anthus richardi*), die zich ook door zijn karakteristieke roep doet kennen. Aardig is ook de Klap-ekster (*Lanius excubitor*), die eerst neerstrijkt op het stag van een in de Brielse Maas liggend schip en vervolgens een ererondje vliegt om het monument op de afsluitdijk, waar alle deelnemers bij verzameld zijn. Aan de waterkant zien sommigen een troep Sneeuwgorzen (*Plectrophenax nivalis*), op het dak van een boerderij een Steenuil (*Athene noctua*). In het algemeen bleef echter het resultaat achter bij dat van vorige excursies.

Op de terugweg aanschouwen de leden met afschuw de verwoestingen die het graafwerk voor „Europoort” reeds heeft aangericht. De wijze waarop dit eens zo bijzondere natuurmonument om economische belangen te laten preveleren wordt verwoest, wordt als een schande gevoeld. Echter blijkt door de afsluiting van de Brielse Maas de Beer al zó sterk als vogelgebied achteruit te zijn gegaan, dat misschien dit unieke gebied toch niet meer te redden viel.

Na de excursie vaart het bootje even langs de Harwichboot om de deelnemers in de gelegenheid te stellen de raadselachtige witte meeuw van dichtbij te bekijken, waarvan nog steeds niet met zekerheid valt te zeggen of het inderdaad tóch een Kleine Burgemeester (*Larus glaucoides*) is of slechts een kleurafwijking van de Zilvermeeuw (*Larus argentatus*). Alle bezielde veldornithologen ten spijt, is dit raadsel nog niet opgelost. En met deze puzzel werd de, waarschijnlijk wel laatste, excursie naar de Beer — eens het Mekka der vogelaars — besloten.

W. H. BIERMAN.

Verslag van de vergadering der Afdeling Club van Nederlandse Vogelkundigen gehouden in „Artis” te Amsterdam op 12 oktober 1958

Aanwezig van het Bestuur de heren J. G. VAN MARLE (wnd. voorzitter), Mr. J. KIST (secretaris), M. J. TEKKE en Dr. K. WALDECK; voorts het erelid Dr. C. C. B. TEN KATE, alsmede de leden Dr. W. H. BIERMAN, pastoor J. N. VAN DEN BRINK, W. PH. J. HELLEBREKERS, Mr. J. H. KLATTE, F. P. J. KOOIJMANS, Dr. A. A. J. H. MARRES, F. NIESSEN, A. F. VAN NOUHUYS, A. M. VAN DEN OORD, H. E. PEETERS, J. R. PEL, N. W. PEL, Jb. VAN DE PEPPPEL, J. PRINS, Dr. J. H. SMIDT VAN GELDER, JAN P. STRIJBOS, J. SWAAB, Prof. Dr. K. H. VOOUS en A. B. H. WOLFF.

Als introducés zijn aanwezig de heren A. SPAANS en J. IVANGH.

Opening. Om 14.00 uur opent de heer VAN MARLE de vergadering en heet hij de aanwezigen welkom. Hij deelt mede, dat de heer HENS door ongesteldheid verhinderd is de vergadering bij te wonen, in verband waarmee de vergadering door hem — v. MARLE — zal worden voorgezeten.

Goedkeuring notulen. De secretaris leest de notulen voor van de op 10 mei 1958 in Hoek van Holland gehouden vergadering. Deze notulen worden zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd en door de Voorzitter gearresteerd.

Binnengekomen stukken. De secretaris deelt mede bericht van verhindering te hebben ontvangende van de heren KRAAK en WIGMAN, alsmede van de Kon. Ned. Jagersvereniging.

Op verzoek van de Voorzitter geeft KIST een toelichting op het voorstel tot wijziging van de statuten der N.O.U., dat door BIJRMAN, VOOTUS en hemzelf in opdracht van het bestuur der N.O.U. werd opgesteld. Het voorstel strekt primair tot opheffing van de Afd. N.O.V., welke Afdeling in feite een dubbele van de N.O.U. is. In dit voorstel wordt tevens opgeheven de thans geldende bestuurspariteit tussen de twee Afdelingen, met dien verstande dat de Voorzitter der Afd. C.N.V. ambtshalve deel uitmaakt van het bestuur der N.O.U. Ten slotte voorziet het voorstel in een regeling, dat de Afd. C.N.V. nimmer zal kunnen worden opgeheven, alvorens zulks met $\frac{2}{3}$ meerderheid in een vergadering der Club is goedgekeurd.

De vergadering verklaart zich in beginsel met een zodanig wijzigingsvoorstel accoord, doch behoudt zich een definitief oordeel voor totdat de voorgestelde statutenwijziging schriftelijk ter kennis van de leden is gebracht.

Voorstel nieuwe leden. De voorzitter deelt mede, dat het bestuur der Afdeling de volgende N.O.U.-leden zou willen voordragen voor benoeming tot lid der Afdeling:

J. STOFFET te Deventer.

Mr. H. E. SMIDT VAN GELDER te Aerdenhout.

J. VAN DER VEER te Eerland (Texel).

Op de eerstvolgende vergadering zal dit bestuursvoorstel een punt der agenda uitmaken.

Wetenschappelijke mededelingen. KIST laat een aantal telefoto's circuleren die hij op Vlieland van de Ross' Meeuw heeft gemaakt. Tevens laat hij circuleren telefoto's van de z.g. Kleine Burgemeester van Hoek van Holland. Hij betwijfelt ten eerste of dit exemplaar inderdaad een Kl. Burgemeester is, want de vogel bevindt zich reeds meer dan een jaar in Hoek van Holland zonder enige verandering in zijn geheel wit vederkleed te vertonen. Ook de vorm en grootte van de snavel wijst niet op *glaucoides*. Het is hoogst waarschijnlijk een leukistisch exemplaar, maar van welke soort weet hij niet. De vogel is duidelijk kleiner dan de kleinste Zilvermeeuw.

KIST doet mededeling van de waarneming met KLATTE en TERKE van tenminste 2 Groenlandse Kolganzen (*Anser albifrons flavirostris*), welke zij op 15-12-1957 onder een troep van 500 Kolganzen nabij Willemstad zagen. De vogels waren van boven zeer donker, terwijl op de onderzijde de zwarte bandering in één massa vervloeid was. De snavel was duidelijk oranje-geel, iets lichter en meer naar het geel zwenkend dan de poten. Dit is de eerste waarneming van deze subspecies voor Nederland. Het voornaamste overwinteringsgebied van *flavirostris* is Ierland.

KIST deelt voorts mede, dat hij samen met VAN NOUHHUIS op 7-1-1958 tijdens een zware westerstorm bij de Scheveningse haven een Noordse Stormvogel (*Fulmarus glacialis*) heeft gezien. Op 20 en 23 jan. 1958 waren in de vijver van het Haagse Bos 3 Parelduikers (*Gavia arctica*) aanwezig, waarvan één ex. in het z.g. „spookkleed” met een opvallend lange snavel. Voorts wijst hij op de Steltkluten-invasie (*Himantopus himantopus*) van 1958. Met zijn vrienden zag hij langs de Flevodijk nabij Elburg op 20-7-1958 11 ex., op 26-7 5 ex., op 27-7 4 ex., op 3-8 11 ex. bij Elburg en 6 ex., waaronder 4 jongen, bij het gemeentel. Lovink en op 17-8 nog 7 ex. De Reuzenster (*Hydroprogne caspia*) zag hij in 1958 vijf keer: langs de Flevodijk op 20-7 1 ex., op 26-7 1 ex., op 3-8 2 ex., op 17-8 1 ex. en bovendien nog 1 ex. op 24-8 bij de Scheveningse haven. Ten slotte vermeldt hij nog de waarneming van 2 ad. Kleinste Jagers (*Stercorarius longicaudus*) op 27-8-1958 bij de Scheveningse haven en 1 ex. van het Vaal Stormvogeltje (*Oceanodroma leucorhoa*) op 8-9-1958 aldaar.

Ten slotte deelt KIST mede, dat hij met zijn vrienden bij Moerdijk op 16-3-1958 tweemaal 3 ex. en één maal 5 ex. en op 23-3-1958 4 ex. van de roodsnavelige Grauwe Gans (*Anser anser* subsp.) heeft waargenomen, welke echter geen dui-

delijk lichter en grijzer vederkleed hadden en dus niet tot de Aziatische vorm *rubrirostris* kunnen worden gerekend.

WALDECK maakt melding van het overwinteren van een Visarend (*Pandion haliaetus*) bij Vianen, welke daar van 19-12-1957 tot 11-1-1958 heeft vertoefd. Op 12-1-1958 zag hij nabij Numansdorp honderden Grauwe Ganzen (*Anser anser*), waarvan verscheidene met rose-rode snavel. Op een jacht in Drente nam hij nabij Rolde op 4-1-1958 een Dwerggors (*Emberiza pusilla*) waar; karakteristiek waren de korte staart en de roep, een kort „tewiep”. Bij Delden zag hij het uitvliegen van de jongen van de Middelste Bonte Specht (*Dendrocopos medius*). Aldaar broedden ook verscheidene Vuurgoudhaantjes (*Regulus ignicapillus*), alsmede twee paar IJsvogels (*Alcedo atthis*).

Voorts deelt WALDECK mede, dat hij 4-5-1958 op De Beer een Kleine Zilverreiger (*Egretta garzetta*) aantrof, die daar een week blijkt te hebben verbleven. Op die dag zag hij aldaar ook een Hop (*Upupa epops*). Op 21-8-1958 nam hij nabij Epe een ♂ Witoogend (*Aythya nyroca*) waar. Bij de Scheveningse haven was op 12-11-1957 een Rosse Franjepoot (*Phalaropus fulicarius*). Ten slotte zag hij met zijn vrienden nabij Willemstad op 16-3-1958 een zeer licht gekleurde Slechtvalk (*Falco peregrinus*), welke waarschijnlijk tot de Russische vorm *caeruleiceps* behoorde.

Vooüs maakt melding van de vondst in de nacht van 19 op 20-9-58 op het lichtschip Noordhinder (Vlissingen) van een Temmincks Rietzanger. (*Locustella lanceolata*). Dit is de tweede vondst voor Nederland. De maten waren vl. 54 (tegen 62,5 bij *naevia*) en tarsus 16 (tegen 21).

Voorts deelt Vooüs mede, dat op 2-4-1958 een K.L.M.-vliegtuig boven Frankfurt a. M. een klap gevoeld had op 2700 m hoogte, bij lichte nacht en volle maan. Op het vliegtuig trof men een stukje vlees en een mantelveertje aan, dat van een Wilde Eend of Pijlstaart afkomstig moet zijn.

Ten slotte vermeldt Vooüs twee gevallen van een bijzondere doodsoorzaak bij de Buizerd (*Buteo buteo*). Op 18-3-1958 werd bij Houthem een ex. dood gevonden, waarvan het gewicht zeer gering was (550 gram i.p.v. $\pm$ 700 normaal). Bij sectie bleek een katoenen lap in de krop te steken, die de ingang van de slokdarm had verstopt. Op 17-5-1957 werd nog levend in het Naardermeer een Buizerd aangetroffen, welke na sectie vol gezwollen bleek te zitten. Volgens Dr. J. HARRISON leed de vogel hoogst waarschijnlijk aan t.b.c., welke ziekte bij deze soort nog niet werd vastgesteld.

HELLEBREKERS vond op 30-3-1958 bij Wassenaar een halfklaar nest van een Staartmees (*Aegithalos caudatus*), dat op 12 april geheel gereed was: globaal heeft de nestbouw dus 3 weken geduurd. Op 5-5-1958 nam hij bij Callantsoog een Porseleinhoen (*Porzana porzana*) waar. Op 18-5-1958 cirkelde boven de Raaphorst (Wassenaar) een Buizerd (*Buteo buteo*). Voorts vond hij op 10-5-1958 een nest met 10 eieren van de Wilde Eend en 3 van de Fazant; de eend was de broedvogel. Bij Giethoorn trof HELLEBREKERS een ad. ♂ Blauwe Kieken-dief (*Circus cyaneus*) aan. In de Otterskooi zag hij op 10-5-1958 een ♀ Kl. Bonte Specht (*Dendrocopos minor*), dat daar waarschijnlijk broedvogel is. Bij Genemuiden nam hij een ♀ Slechtvalk (*Falco peregrinus*) waar; mogelijk behoorde deze vogel tot het paar, dat in 1955 en 1956 in de Otterskooi heeft gebroed. Ten slotte doet HELLEBREKERS nog mededeling van het in kolonie broeden van de Kneu (*Carduelis cannabina*) in de eendenkooi op Rozenburg, waar hij in de vlieren 9 nesten vond op 9-6-1958.

VAN DE PEPPEL vermeldt een geval van 5 jonge Koolmezen (*Parus major*), die een partieel albinisme vertoonden.

STRIJBOS deelt mede, dat sinds 10 dagen bij Hillegom een volw. Ooievaar (*Ciconia ciconia*) verblijft; de vogel is geringd en was op 10-10-1958 nog ter plaatste.

Hij heeft vernomen, dat in de omgeving van Ommen in 1958 7 nesten door de Havik (*Accipiter gentilis*) en 3 nesten door de Buizerd (*Buteo buteo*) bezet waren. WALDECK merkt naar aanleiding hiervan op, dat bij het Planken Wambuis 6 paar Haviken hebben gebroed.

SMIDT VAN GELDER deelt mede, dat in 1958 bij Duiven twee nesten van de Ooievaar (*Ciconia ciconia*) bezet waren.

De introduce SPAANS doet mededeling van zijn ontdekking van de zeldzame Ross' Meeuw (*Rhodostethia rosea*) op Vlieland. De vogel werd op 6-6-1958 voor het eerst waargenomen, enige tijd daarna gevangen en geringd en ten slotte op 15-7-1958 dood aangetroffen. SPAANS laat de balg van deze fraaie meeuw in de vergadering circuleren.

PEETERS spreekt naar aanleiding van de door KIST in circulatie gegeven foto's van de witte meeuw bij Hoek van Holland als zijn oordeel uit, dat het waarschijnlijk wel een albino Zilvermeeuw zal zijn.

BIERMAN trof op 27-6-1958 Sijsjes (*Carduelis spinus*) aan in het Leuvenumse Bos. Daar was ook een grote groep Kruisbekken (*Loxia curvirostra*).

VAN DEN OORD zag op De Beer op 4-1-1958 een ♂ Zwartkop (*Sylvia atricapilla*). Aldaar bevond zich op 1-5 en 5-5-1958 ook een ad. Zwartkopmeeuw (*Larus melanocephalus*). Op 18-5-1958 zag VAN DEN OORD in Wassenaar de Europese Kanarie (*Serinus serinus*). Voorts zag hij met KIST op 27-8 en 28-8-1958 bij de Scheveningse haven 3 resp. 2 ex. van de Engelse Gele Kwikstaart (*Motacilla flava flavissima*). Nog op 2-10-1958 nam hij 2 Gierzwaluwen (*Apus apus*) waar op De Beer.

Ten slotte geeft VAN DEN OORD een uitvoerig verslag van zijn waarneming op het landgoed Clingendael bij Den Haag van de Bergfluitier (*Phylloscopus bonelli*), welke hij op 18-5-1958 voor het eerst ontdekte. Nadien werd de vogel zingend en roepend door tal van goede waarnemers gezien en gehoord. Het laatste werd hij gezien op 30-5.

De introduce IVANGH laat hierop een bandopname horen van de zang en de roep van de Bergfluitier van Clingendael, welke opname door haar voortreffelijke kwaliteit veel bijval oogst. Ook van andere zangers laat IVANGH vervolgens bandopnamen horen. Namens de vergadering dankt de Voorzitter hem voor zijn uitstekende prestaties.

KLATTE nam op de Strabachtse heide op 3-10-1958 14 Kraanvogels (*Grus grus*) waar. Aldaar waren op 30-9 19 ex., alsmede daarna twee troepen van resp. 15 en 17 ex.

Onder leiding van Dr. KLUJVER bezocht KLATTE met zijn vrienden op 27-7-1958 een kolonie van omstreeks 11 paar Witwangsters (*Chlidonias hybrida*) nabij Arnhem. Op 3-8-1958 werd een kolonie van 4 of 5 paar Witwangsters met gedeeltelijk vliegvlugge jongen bezocht bij Rijswijk (tegenover Wijk bij Duurstede). Op 27-7-1958 werd eveneens een kolonie van 3 paar Kwakken (*Nycticorax nycticorax*) bij Heelsum bezocht.

WOLFF vond op 15-6-1958 op een eilandje in het Veluwemeer nabij Harderwijk 2 pulli met 2 alarmerende ex. van de Lachstern (*Gelochelidon nilotica*). De Reuzenster (*Hydroprogne caspia*) werd door hem waargenomen in het gebied van O. Flevoland: op 3-8-1958 3 à 4 ex., op 10-8 1 ex., op 31-8 1 of 2 ex., op 2-9 3 ex. en op 7-9 1 ex. Langs de IJsselmeerkust tussen Lemmond en Huizen nam hij op 10-8-1958 een Witwangstern (*Chlidonias hybrida*) waar. Op 16-8-1958 zag hij een melanistische Grauwe Kiekendief (*Circus pygargus*). Voorts trof hij langs de Knardijk op 17-8-1958 een Grauwe Franjepoot (*Phalaropus lobatus*) aan. Ten slotte zag hij op 2-9-1958 een Visarend (*Pandion haliaetus*) met prooi langs de Knardijk.

PRINS zag in het voorjaar 2 ♂♂ Kleine Bente Specht (*Dendrocopos minor*) in de Montfoortlaan te Den Haag.

TEN KATE doet eerst enige mededelingen over een broedgeval van het Kleinste Waterhoen (*Porzana pusilla*), ontdekt door Vogelwachter KORDON in het Zwarte Meer, die daarover in no. 3 van Limosa-1959 nader zelf zal berichten. Enige foto's, opgenomen door laatstgenoemde, worden rond gegeven.

Vervolgens deelt hij, in aansluiting op de melding door WOLFF van het broedgeval van de Lachstern (*Gelochelidon nilotica*) op het eilandje in Veluwemeer bij Harderwijk, mede, dat tijdens zijn bezoek op 22 juni, in gezelschap van de vogelwachters VAN DEN BERG en KORDON, ter plaatse één pullus werd geringd en op 21 juli wederom aldaar een nest (met 4 eieren) werd gevonden door vogelwachter VAN DEN BERG, die er toen in totaal 3 ad. ex. zag vliegen. Inmiddels was op 20 juni door Dr. BAKKER, Hoofd van de Biol. afd. van de Laboratoria van de Wieringermeerdirectie, ook in O. Flevoland zelf een 5-jegsel

gevonden; hiervan laat spr. een gebroken, maar door HELLEBREKERS keurig gerepareerd, ei, evenasl een door KORIDON gemaakte foto van het legsel, rondgaan. In totaal hebben dus in 1958 minstens 3 paar Lachsterns in het gebied gebroed.

Verder rapporteert spr. de vondst van een verstoord legsel van de Steltkluut (*Himantopus himantopus*) door Dr. KLUIJVER en de heer RENSSSEN in deze nieuwe polder bij de oude mond van de Elburgerhaven (zie Limosa 32, p. 72). Op 15 juni troffen KORIDON en spr. daar 5 ex. aan, alsmede 1 dood, niet meer vers ex., dat echter nog praepareerbaar bleek en zich in zijn collectie bevindt. Ook werden door de tijdelijke assistent Bos van vogelwachter VAN DEN BERG 2 bijna vliegvlugge jongen geringd op het Ketelmeereilandje.

Van de Roerdomp (*Botaurus stellaris*) werd door KORIDON en spreker weer een ad. ex. in het Zwarte Meer-reservaat verrast en geringd, na zonder moeite te zijn gegrepen, terwijl eerstgenoemde in een nest een pullus met kruisbekachtig gedeformeerde boven- en ondersnavel aantrof, waarvan eveneens een foto circuleert.

In O. Flevoland nestelden dit jaar ook een aantal Zilvermeeuwen (*Larus argentatus argentatus*). Dit was ook in de N.O. Polder in de eerste jaren na de drooglegging het geval.

De Grote Stern (*Sterna sandvicensis*) broedde ook in 1958 weer in het Veluwe-meer; het hoofdcontingent op het eilandje bij Harderwijk, zeker meer dan 100 paar; daarnaast ook een 40-tal op het Ketelmeereilandje, een nieuwe vestiging. Op de oude broedplaatsen op de eilandjes in Veluwe-meer-Noord (zie Limosa 31, p. 42) werden dit jaar geen jongen uitgebreed, al was er een nestelpoging van enkele paren, die door ratten werd verstoord.

Ten slotte wijst spr. op het hoogst verdienstelijk werk van vogelwachter KORIDON in het Zwarte Meer, rayon-West, waar hij sinds 16 juli meer dan 1200 vogels ringde, door vangst in fuiken en Japanse nylonnetten, waaronder 3 Kleinste Waterhoentjes (*Porzana pusilla*), 4 Kleine Waterhoentjes (*Porzana parva*), 6 Porseleinhoentjes (*Porzana porzana*) en 25 Waterrallen (*Rallus aquaticus*). Spr. toont daarbij enige fraaie foto's, genomen door KORIDON zelf en de heer R. VAN DEN BERG, ambtenaar bij de P.T.T. te Kampen.

TEKKE doet mededeling van een Zwarte Ibis (*Plegadis falcinellus*), welke hij met zijn vrienden op 24-8-1958 langs de Knardijk aantrof. Het exemplaar was daar al enige dagen tevoren gezien en heeft er nadien nog enige tijd verbleven. Vertoning kleuren-dia's en films. KIST laat een aantal kleuren-dia's zien (w.o. verscheidene vliegbeelden) van Vale Gier, Aasgier, Monniksgier, Ooievaar, Kleine Zilverreiger, Kwak, Koereiger, Steenuil en Bijeneter, welke hij met telens in 1957 en 1958 in Zuid-Spanje gemaakt heeft. Voorts vertoont hij een geslaagde serie dia's van de Vlielandse Ross' Meeuw, Witwangstern in de vlucht en Morinelplevier.

STRIJBOS draait vervolgens een zeer geslaagd filmpje van de Ross' Meeuw, waarmede hij grote bijval oogst.

Ten slotte vertoont WALDECK een door hem nog niet geknipte kleurenfilm van Morinelplevieren op De Beer, Witwangsterns bij Arnhem en de Zwarte Ibis van de Knardijk.

De Voorzitter dankt namens de vergadering KIST, STRIJBOS en WALDECK voor het door hen vertoonde.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de Voorzitter om omstreeks 17.30 de vergadering.

De Secretaris, J. KIST.

Verslag van de huishoudelijke vergadering op 25 oktober 1958 in de Diergaarde Blijdorp te Rotterdam

Aanwezig van het Bestuur de heren: Dr. W. H. BIJMAN (pl.v. voorzitter), M. J. TEKKE (secretaris), J. G. VAN MARLE (penningmeester) en Prof. Dr. K. H. VOOS. De heren Prof. Dr. L. F. DE BEAUFORT en P. A. HENS zijn beiden door ziekte verhinderd; voorts zijn aanwezig 78 leden en introducés.